

משל הנשר \ ג'יימס אגרי

איש אחד הלך ביער לתור אחר ציפור כל שהיא, הוא לכד נשר צעיר, והביא אותו אל ביתו, שם החזיק אותו בקרב התרנגולות, הברווזים ושאר העופות שלו, והאכיל אותו במזון עופות – אף כי נשר היה זה, מלך בעלי הכנף.

כעבור חמש שנים בא חוקר טבע אחד לבקר את האיש, ואחרי שסייר בגנו אמר: "הציפור הזו היא נשר- לא תרנגולת.

אמנם כן, אמר הבעלים " אך אילפתי אותו להיות תרנגולת, שוב אין הוא נשר, תרנגולת הוא, גם אם מוטת כנפיו שמונה אמות אורכה מקצה עד קצה.

לא, אמר חוקר הטבע, אף על פי כן נשר הוא לב נשר הוא ואני ארקיעהו למרומי שמיים. לא, אמר הבעלים תרנגולת היא זאת ולעולם לא תעוף.,

הם הסכימו להעמידו במבחן.

נטל חוקר הטבע את הנשר, הרימו ובכוונה מרובה אמר לו:

נשר, נשר הינך, בשמים מקומך ולא על האדמה הזאת, פרוש כנפיים ועוף.

נפנה הנשר לכאן ולכאן, אחר השפיל מבטו וראה את העופות אוכלים את אוכלם- ומטה קפץ.

אמר הבעלים: אמרתי לך כי תרנגולת היא.

לא, אמר חוקר הטבע, נשר הוא, נסהו עוד הפעם ביום מחר.

למחרת לקחו אל הגג ואמר: נשר, נשר, הינך פרוש כנפייך ועוף.

אך שוב בראות הנשר את התרנגולות אוכלות קפץ מטה ואכל עימן

ואז אמר הבעלים: אמרתי לך כי תרנגולת היא זו.

"לא" עמד חוקר הטבע על שלו נשר הוא ועדיין ליבו לב נשר.

למחרת בבוקר חוקר הטבע השכים קום והוציא את הנשר אל מחוץ לעיר, למרגלות הר גבוה, השמש זה עתה זרחה והפזה [צבעה בזהב] את ראש ההר, וכל צוק סלע היה

מתנוצץ בחדוות הבוקר היפה הזה, הוא אחז בנשר ואמר אליו:

"נשר, נשר הנך בשמיים מקומך ולא על האדמה הזאת פרוש כנפייך ועוף!

הביט הנשר סביבו-ורעד, כאילו חיים חדשים נפחו בו, אולם לא עף, אז הפנהו חוקר הטבע היישר אל מול השמש, לפתע פרש כנפיו, ובצווחת נשר הרקיע מעלה מעלה ולא שב עוד

לעולם, נשר היה זה אף כי הוחזק ואולף כתרנגולת.

משמעות סמלית \ חשיבה אליגורית

- א. המירי את הקטע בדמויות אנושיות, כתבי על פי זה מהו המסר העולה מין היצירה
ב. כתבי, מהו היחס של המקורות למובאות הבאות:
"בשמיים מקומך ולא על פני האדמה"
"בראות הנשר את התרנגולות אוכלות – קפץ מטה"

אחרי ההקדמה קריאת השירים:

ערגה \ ה. תראל [עמ' 32]
צרור \ צ.יאיר [עמ' 38]

לאחר עיון בשירים יש למלא את המשימות הבאות

ערגה \ ה.תראל צרור \ צ.יאיר

הנשר [צטטי והסבירי]

- מעלות: 1.-----
2.-----
3.-----
שינוי דרסטי:-----

התרנגולת [צטטי והסבירי]

- חסרונות: 1.-----
2.-----
3.-----
הסתכלות שונה-----

-----מצלול מעצים רעיון מרכזי בשני השירים-----

-----משמעותו של הצבע הכחול בשני השירים-----

רעיונות שני השירים [כל שיר בנפרד] כפי שהם באים לידי ביטוי במציאות החיים

על פי כתובים, המשורר ציאר כתב את שירו "צרור" על מפלת הממלכה הגרמנית בסוף מלחמת העולם השנייה"
תארי כיצד עובדה היסטורית זו תואמת לנאמר בשיר?

התיחסויות מומלצות לגיבוש השירים ולהעמקת משמעויותיהם

מוטיבים :

1. נמוך- מנקרת באשפה , יחדיו ידדה גבוה- אין סוף כחול , גובהי התכלת , המגביה עוף , אל בין כוכבים תרומת המוטיבים לרעיונות המרכזיים- העצמה- גבוה ונמוך יכולים להיראות אחרת, יכולים להיראות אפילו הפוכים, גובה איכותי ניתן למצא גם במקומות נמוכים] הזהרו בבני עניים, כגמול עלי אימו...]
מעלות נמוכות ניתן לחשוף גם במקומות גבוהים [עצי סרק קום הולך..]
2. איברי גוף- רגליים [אך דבק ברגלו, יחדיו ידדה] עיניים [מבט הערגה , - - משמעויות סמליות.
3. גוונים – כחול [אין סוף כחול] תכלת [מגובהי התכלת] – תרומה צבע רוחני "תכלת דומה לים וים דומה לרקיע ורקיע דומה לכיסא הכבוד"
סטיגמות לתפיסות חברתיות – הסתכלות חיצונית איננה מדד מדויק, "לא אין זו " "אך דבק ברגלו" – דיון סביב מילות השלילה לא ואך.

מעגליות [אינברסיו- מהפכים]

ערגה מתחילה תרנגולת ומסיימת נשר :[תרנגולת החצר- קן הנשרים]
צרור מתחיל נשר ומסיים תרנגולת : הנשר העז – תרנגולי בית יחדיו ידדה